

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 21. decembra 2023 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Aproximácia právnych predpisov – Životné prostredie – Smernica 94/62/ES – Obaly a odpady z obalov – Smernica 98/34/ES – Postup pri informovaní v oblasti technických noriem a predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti – Povinnosť členských štátov oznámiť Európskej komisii všetky návrhy technických predpisov – Vnútroštátna právna úprava stanovujúca prísnejšie technické pravidlá ako tie, ktoré stanovuje právna úprava Európskej únie“

Vo veci C-86/22,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio, Taliansko) zo 7. februára 2022 a doručený Súdnemu dvoru 9. februára 2022, ktorý súvisí s konaním:

Papier Mettler Italia Srl

proti

Ministero della Transizione Ecologica,

Ministero dello Sviluppo Economico,

za účasti:

Associazione Italiana delle Bioplastiche e dei Materiali Biodegradabili e Compostabili – Assobioplastiche,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predsedníčka tretej komory K. Jürimäe, sudcovia N. Piçarra, M. Safjan, N. Jääskinen a M. Gavalec (spravodajca),

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: C. Di Bella, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 22. marca 2023,

* Jazyk konania: taliančina.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Papier Mettler Italia Srl, v zastúpení: V. Cannizzaro, avvocato,
- Associazione Italiana delle Bioplastiche e dei Materiali Biodegradabili e Compostabili – Assobioplastiche, v zastúpení: G. Belotti, F. De Leonardis a S. Micono, avvocati,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci M. Cherubini a G. Palatiello, avvocati dello Stato,
- Európska komisia, v zastúpení: M. Escobar Gómez, G. Gattinara a L. Haasbeek, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta 25. mája 2023,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 1, 2, 9, 16 a 18 smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov (Ú. v. ES L 365, 1994, s. 10; Mim. vyd. 13/013, s. 349), zmenenej smernicou Komisie 2013/2/EÚ zo 7. februára 2013 (Ú. v. EÚ L 37, 2013, s. 10) (ďalej len „smernica 94/62“), a článku 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 204, 1998, s. 37; Mim. vyd. 13/020, s. 337), zmenenej nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 z 25. októbra 2012 (Ú. v. EÚ L 316, 2012, s. 12) (ďalej len „smernica 98/34“), ako aj článku 114 ods. 5 a 6 ZFEÚ.
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Papier Mettler Italia Srl na jednej strane a Ministero della Transizione Ecologica (Ministerstvo pre ekologickú transformáciu, Taliansko) (ďalej len „ministerstvo životného prostredia“) a Ministero dello Sviluppo Economico (Ministerstvo hospodárskeho rozvoja, Taliansko) na druhej strane vo veci jednak zákonnosti vyhlášky, ktorou sa ukladá povinnosť dodržiavať určité technické vlastnosti pre uvádzanie na trh plastových nákupných tašiek, a jednak náhrady škody, ktorá vznikla z dôvodu prijatia tejto prihlášky.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 94/62

- 3 Prvé, druhé, štvrté, siedme a tridsiate tretie odôvodnenie smernice 94/62 stanovujú:

„Keďže by sa odlišné vnútroštátne právne predpisy ohľadom hospodárstva obalov a odpadov z obalov mali harmonizovať, aby sa na jednej strane predchádzalo ich vplyvom na životné prostredie, alebo sa tento vplyv obmedzil, zabezpečujúc tak vysokú úroveň ochrany životného prostredia a na strane druhej zabezpečilo fungovanie vnútorného trhu a aby sa vyhlo prekážkam v obchode a deformovaniu a obmedzovaniu hospodárskej súťaže vo vnútri [Európskeho] spoločenstva;

keďže najlepším prostriedkom ako predchádzať tvorbe odpadov z obalov, je znižovať celkové množstvo obalov;

...

keďže obmedzovanie odpadu je nevyhnutné pre trvalo udržateľný rast, ktorý požaduje Zmluva o Európskej únii;

...

keďže v súlade so stratégiou spoločenstva pre odpadové hospodárstvo, vyloženej v rezolúcii Rady zo 7. mája 1990 o odpadovej politike [(Ú. v. ES C 122, 1990, s. 2)] a v smernici Rady 75/442/EHS z 15. júla 1975 o odpadoch [(Ú. v. ES L 194, 1975, s. 39; Mim. vyd. 15/001, s. 23)]; by hospodárstvo obalov a odpadov z obalov malo obsahovať ako hlavnú prioritu predchádzanie vzniku odpadov z obalov a ako dodatočné základné princípy opakované využívanie obalov, recykláciu a ďalšie formy zhodnocovania odpadov z obalov a redukovať tak konečné zneškodňovanie týchto odpadov;

...

keďže členské štáty by mali, bez toho aby bola dotknutá smernica Rady 83/189/EHS z 28. marca 1983 stanovujúca postup na zabezpečovanie informácií v oblasti technických noriem a predpisov [Ú. v. ES L 109, 1983, s. 8)] upovedomiť [Európsku k]omisiu o návrhoch všetkých opatrení ktoré plánujú schváliť ešte pred ich prijatím, takže sa bude dať určiť, či sú alebo nie sú v súlade so smernicou.“

- 4 Článok 1 smernice 94/62 s názvom „Ciele“ stanovuje:

„1. Cieľom tejto smernice je zharmonizovať vnútroštátne opatrenia týkajúce sa hospodárenia s obalmi a s odpadmi z obalov, aby sa na jednej strane zabránilo ich vplyvu na životné prostredie všetkých členských štátov ako aj iných krajín alebo sa takýto vplyv znížil a to vysokou úrovňou ochrany životného prostredia a na druhej strane, aby sa zabezpečil funkčný vnútorný trh, aby sa vyhlo prekážkam v obchodovaní a deformácii a obmedzeniu hospodárskej súťaže v spoločenstve.

2. Na tento účel táto smernica stanovuje opatrenia s cieľom znížiť produkciu odpadov z obalov a to prioritne, predchádzaním vzniku takýchto odpadov a dodatočne, stanovuje základný princíp opätovného použitia, recyklácie alebo iného spôsobu zhodnotenia odpadov z obalov a tak redukuje konečné zneškodňovanie takýchto odpadov.“

5 Článok 2 tejto smernice, nazvaný „Pôsobnosť“, stanovuje:

„1. Do pôsobnosti smernice patria všetky obaly uvedené na trh spoločenstva a všetky odpady z obalov, či už sú použité alebo uvoľnené na priemyselnej, obchodnej úrovni, v úrade, obchode, službách alebo domácnosti bez ohľadu na použitý materiál.

...“

6 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/720 z 29. apríla 2015, ktorou sa mení smernica 94/62/ES, pokiaľ ide o zníženie spotreby ľahkých plastových tašiek (Ú. v. EÚ L 115, 2015, s. 11), vložila do článku 3 smernice 94/62, nazvaného „Definície“, body 1b a 1c, ktoré stanovujú:

„Na účely tejto smernice:

...

1b. „plastové tašky“ sú tašky s uchami alebo bez nich, vyrobené z plastu, ktoré sa poskytujú spotrebiteľom na mieste predaja tovaru alebo výrobkov;

1c. „ľahké plastové tašky“ sú plastové tašky s hrúbkou steny menšou ako 50 mikrónov.“

7 Smernica 2015/720 tiež zaviedla do článku 4 smernice 94/62 s názvom „Prevencia“ odseky 1a a 1b, ktoré stanovujú:

„1a. Členské štáty prijímú opatrenia na dosiahnutie trvalého zníženia spotreby ľahkých plastových tašiek na svojom území.

Uvedené opatrenia môžu zahŕňať použitie vnútroštátnych cieľov v oblasti zníženia spotreby, zachovanie alebo zavedenie hospodárskych nástrojov, ako aj obchodných obmedzení odchyľne od článku 18 za predpokladu, že uvedené obmedzenia sú primerané a nediskriminačné.

Takéto opatrenia sa môžu líšiť podľa vplyvu ľahkých plastových tašiek na životné prostredie, keď sa zhodnocujú alebo zneškodňujú, ich kompostovacích vlastností, životnosti alebo ich špecifického plánovaného použitia.

Opatrenia prijaté členskými štátmi musia zahŕňať jednu alebo obidve tieto možnosti:

a) prijatie opatrení, ktorými sa zabezpečí, že úroveň ročnej spotreby nepresiahne 90 ľahkých plastových tašiek na osobu k 31. decembru 2019 a 40 ľahkých plastových tašiek na osobu k 31. decembru 2025 alebo rovnocenné ciele stanovené v jednotkách hmotnosti. Veľmi ľahké plastové tašky sa môžu vylúčiť z vnútroštátnych cieľov pre spotrebu;

b) prijatie nástrojov, ktorými sa zabezpečí, že od 31. decembra 2018 sa ľahké plastové tašky nebudú na mieste predaja tovaru alebo výrobkov poskytovať zdarma, pokiaľ sa nevykonajú rovnako účinné nástroje. Veľmi ľahké plastové tašky sa môžu z uvedených opatrení vylúčiť.

...

1b. Bez toho, aby bol dotknutý článok 15, môžu členské štáty v súvislosti s akýmkoľvek druhom plastových tašiek bez ohľadu na ich hrúbku steny prijať opatrenia, ako sú napríklad hospodárske nástroje a vnútroštátne ciele v oblasti zníženia spotreby.“

8 Článok 9 smernice 94/62, nazvaný „Základné požiadavky“, znie:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby sa tri roky odo dňa nadobudnutia platnosti tejto smernice mohli umiestniť na trh iba obaly, ktoré spĺňajú všetky základné požiadavky stanovené touto smernicou vrátane prílohy č. II.

...“

9 Článok 16 tejto smernice, nazvaný „Ohlasovanie“, uvádza:

„1. Členské štáty bez porušenia smernice 83/189/EHS a pred prijatím opatrení ohlásia Komisii návrh opatrení, ktoré chcú prijať v rámci tejto smernice, okrem finančných opatrení, ale vrátane technických špecifikácií spojených s finančnými opatreniami, ktoré podporujú súlad s takýmito technickými špecifikáciami, aby boli zhodnotené podľa existujúcich opatrení a v každom prípade sledujúc postup stanovený horeuvedenou smernicou.

2. Ak je navrhované opatrenie technického charakteru aj v zmysle smernice 83/189/EHS, dotknutý členský štát môže, sledujúc postup ohlasovania stanovený touto smernicou, poukázať na to, že ohlásenie je tiež platné pre smernicu 83/189/EHS.“

10 Článok 18 smernice 94/62 s názvom „Sloboda umiestňovať na trh“ stanovuje:

„Členské štáty nebránia umiestňovaniu na trh takých výrobkov [takých obalov – *neoficiálny preklad*], ktoré spĺňajú predpisy tejto smernice.“

11 Príloha II k smernici 94/62, nazvaná „Základné požiadavky na zloženie a charakteristiky obalov určujúce možnosť opätovného použitia a zhodnocovania, vrátane recyklovateľnosti“, stanovuje:

„1. Požiadavky na výrobu a zloženie obalov

- Obaly sa vyrábajú tak, aby ich množstvo a váha boli obmedzené na minimálne množstvo zodpovedajúce udržaniu potrebnej úrovne bezpečnosti, hygieny a prijateľnosti pre výrobok v obale a pre spotrebiteľa.
- Obaly sa navrhujú, vyrábajú a obchoduje sa s nimi tak, aby sa umožnilo ich opätovné použitie, zhodnocovanie, vrátane recyklácie a aby sa minimalizoval ich vplyv na životné prostredie v prípade, že sa odpad z obalov alebo zvyšky zo spracovania odpadov z obalov zneškodňujú.

- Obaly sa vyrábajú tak, aby bola prítomnosť škodlivých a iných nebezpečných látok a materiálov ako zložiek obalových materiálov alebo niektorej zložky obalov minimalizovaná s ohľadom na ich prítomnosť v emisiách, popole alebo výluhu, ak sa obaly alebo zvyšky zo spracovania odpadov z obalov spaľujú alebo skládkujú.

2. Požiadavky na vlastnosti umožňujúce opätovné použitie obalov

Nasledovné požiadavky musia byť súčasne splnené:

- fyzikálne vlastnosti obalov umožňujú ich viacnásobné použitie alebo obeh v predpokladaných normálnych podmienkach používania,
- možnosť spracovania použitých obalov pri splnení požiadaviek na zdravie a bezpečnosť počas práce,
- splnenie požiadaviek špecifických pre zhodnocovateľné obaly, ak obal už nie je ďalej použiteľný a stáva sa odpadom.

3. Požiadavky na vlastnosti umožňujúce zhodnocovanie obalov

a) *Obaly zhodnocovateľné materiálovou recykláciou*

Obaly sa vyrábajú takým spôsobom, aby umožnili recykláciu určitého percenta z váhy materiálu použitého na výrobu predajného výrobku v súlade so súčasnými normami spoločenstva. Toto percento sa môže meniť v závislosti od typu materiálu, z ktorého sa obal skladá.

b) *Obaly zhodnocovateľné energeticky*

Vzniknuté odpady z obalov určené na energetické zhodnotenie majú minimum zložiek s nízkokalorickou hodnotou pre optimalizáciu energetického zhodnocovania.

c) *Obaly zhodnocovateľné kompostovaním*

Vzniknuté odpady z obalov určené na kompostovanie sú biodegradovateľné [biologicky rozložiteľné – *neoficiálny preklad*] spôsobom, ktorý nebráni ich separovanému zberu, procesu kompostovania alebo činnostiam, do ktorých vstupuje.

d) *Biodegradovateľná [Biologicky rozložiteľná – neoficiálny preklad] obaly*

Biodegradovateľný [Biologicky rozložiteľný – *neoficiálny preklad*] odpad z obalov je schopný fyzikálneho, chemického, tepelného alebo biologického rozkladu tak, že väčšina hotového kompostu sa napokon rozkladá na oxid uhličitý, biomasu a vodu.“

Smernica 98/34

- 12 Článok 1 bod 12 smernice 98/34, ktorá bola zrušená smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 241, 2015, s. 1), ale zostáva uplatniteľná z hľadiska *ratione temporis* na spor vo veci samej, stanovoval:

„Na účely tejto smernice platia nasledujúce vymedzenia pojmov:

...

12. „návrh technického predpisu“ je znenie technickej špecifikácie, inej požiadavky alebo pravidla o službách, vrátane administratívnych opatrení formulovaných s cieľom uzákoňovania alebo dosiahnutia uzákonenia návrhu technického predpisu ako technického predpisu, pričom znenie je v štádiu prípravy a je v ňom ešte možné vykonať podstatné zmeny.“
13. Článok 8 ods. 1 smernice 98/34 stanovoval:
- „Členské štáty okamžite oznámia Komisii, s výhradou článku 10, všetky návrhy technických predpisov; okrem tých prípadov, keď návrh technického predpisu obsahuje iba prenos medzinárodnej alebo európskej normy a keď postačí informácia o príslušnej norme, členské štáty oznámia Komisii aj dôvody, pre ktoré je uzákonenie takéhoto technického predpisu potrebné, keď to nebude zjavné už z návrhu technického predpisu.
- ...“
14. Článok 9 ods. 1 tejto smernice stanovoval:
- „Členské štáty oddialia prijatie návrhu technického predpisu o tri mesiace od dátumu, ako Komisia prijme oznámenie uvedené v článku 8 ods. 1“

Talianske právo

15. Článok 1 ods. 1129 a 1130 legge n. 296 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (zákon č. 296 o ustanoveniach týkajúcich sa vypracovania ročnej a viacročnej účtovnej závierky štátu) z 27. decembra 2006 (GURI č. 299 z 27. decembra 2006, riadny dodatok č. 244) stanovoval zákaz uvádzania na trh biologicky nerozložiteľných plastových nákupných tašiek, ktorý sa mal uplatňovať od 1. januára 2010. Nadobudnutie účinnosti tohto zákazu však bolo odložené až do prijatia decreto-legge n. 2 – Misure straordinarie e urgenti in materia ambientale (zákonný dekrét č. 2 o mimoriadnych a naliehavých opatreniach v oblasti životného prostredia) z 25. januára 2012 (GURI č. 20 z 25. januára 2012) (ďalej len „zákonný dekrét č. 2/2012“). Článok 2 ods. 1 tohto zákonného dekrétu stanovoval predĺženie lehoty stanovenej v článku 1 ods. 1130 zákona č. 296 z 27. decembra 2006 na nadobudnutie účinnosti uvedeného zákazu až do prijatia vyhlášky ministerstvom životného prostredia a ministerstvom hospodárskeho rozvoja.
16. Zákonný dekrét č. 2/2012 bol zmenený na zákon so zmenami prostredníctvom legge n. 28 – Conversione in legge, con modificazioni del decreto-legge 25 gennaio 2012, n. 2, recante misure straordinarie e urgenti in materia ambientale (zákon č. 28 o legislatívnej konverzii, ktorým sa mení zákoný dekrét č. 2 z 25. januára 2012, výnimočné a naliehavé opatrenia v oblasti životného prostredia) z 24. marca 2012 (GURI č. 71 z 24. marca 2012). Článok 2 tohto zákonného dekrétu vtedy stanovoval:
- „1. Lehota stanovená v článku 1 ods. 1130 [zákona č. 296 z 27. decembra 2006] na nadobudnutie účinnosti zákazu uvádzania na trh nákupných tašiek sa predlžuje až do prijatia vyhlášky uvedenej v odseku 2 len pre uvádzanie na trh jednorazových polymérových nákupných tašiek, ktoré spĺňajú harmonizovanú normu UNI EN 13432:2002, v súlade s osvedčeniami vydanými akreditovanými orgánmi, a opätovne použiteľných tašiek vyrobených z iných polymérov, s držadlami, ktoré nie sú zahrnuté v úžitkovej veľkosti tašky a ktorých hrúbka presahuje 200 mikrónov, ak sú určené na potravinárske použitie, a 100 mikrónov pre tie, ktoré sú určené na iné použitie, ako aj opätovne použiteľných tašiek vyrobených z iných polymérov, ktoré majú držadlo zahrnuté v úžitkovom

priestore tašky a ktorých hrúbka presahuje 100 mikrónov, ak sú určené na prepravu potravín, a 60 mikrónov v prípade tašiek na iné použitie.

2. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 1 vyhláškou, ktorá nie je regulačným aktom, prijatou [ministerstvom životného prostredia] a ministerstvom hospodárskeho rozvoja po stanovisku príslušných parlamentných výborov, oznámenou v súlade s právom Európskej únie, ktorá sa má prijať do 31. decembra 2012 v súlade s hierarchiou opatrení, ktoré sa majú prijať na spracovanie odpadu,... možno identifikovať prípadné dodatočné technické vlastnosti na účely ich uvádzania na trh, najmä stanovením foriem podpory premeny existujúcich zariadení, ako aj v každom prípade spôsobu informovania spotrebiteľov bez nových alebo vyšších nákladov pre verejné financie.“

- 17 Článok 1 decreto ministeriale n. 73 – Individuazione delle caratteristiche tecniche dei sacchi per l'asporto delle merci (vyhláška ministerstva č. 73, ktorou sa stanovujú technické vlastnosti nákupných tašiek) z 18. marca 2013 (GURI č. 73 z 27. marca 2013) (ďalej len „vyhláška vo veci samej“), nazvaný „Vymedzenie pojmov“, stanovoval:

„Na účely tejto vyhlášky sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

- a) ‚nákupné tašky‘: tašky na prepravu potravín a nepotravinárskeho tovaru spotrebiteľom, ktoré sú dostupné za úhradu alebo bezplatne v predajniach

...“

- 18 Článok 2 vyhlášky, o ktorú ide vo veci samej, nazvaný „Uvádzanie na trh“, stanovoval:

„1. Povoľuje sa uvedenie na trh nákupných tašiek, ktoré patria do jednej z nasledujúcich kategórií:

- a) biologicky rozložiteľné a kompostovateľné nevratné tašky, ktoré sú v súlade s harmonizovanou normou UNI EN 13432:2002;
- b) tašky na opakované použitie vyrobené z iných polymérov, než aké sú uvedené v písmene a), vybavené držadlami, ktoré sa nachádzajú mimo úžitkového priestoru tašky:
- b.1) s hrúbkou steny väčšou ako 200 mikrónov, ktoré obsahujú aspoň 30 % recyklovaného plastu, ak sú určené na prepravu potravín;
- b.2) s hrúbkou steny väčšou ako 100 mikrónov, ktoré obsahujú aspoň 10 % recyklovaného plastu, ak nie sú určené na prepravu potravín;
- c) tašky na opakované použitie vyrobené z iných polymérov, než aké sú uvedené v písmene a), vybavené držadlami, ktoré sa nachádzajú v úžitkovom priestore tašky:
- c.1) s hrúbkou steny väčšou ako 100 mikrónov, ktoré obsahujú aspoň 30 % recyklovaného plastu, ak sú určené na prepravu potravín;
- c.2) s hrúbkou steny väčšou ako 60 mikrónov, ktoré obsahujú aspoň 10 % recyklovaného plastu, ak nie sú určené na prepravu potravín.

...“

19 Ustanovenie § 6 uvedeného nariadenia stanovuje:

„Na túto vyhlášku sa vzťahuje oznamovací postup podľa [smernice 98/34] a táto vyhláška nadobudne účinnosť až po ukončení tohto postupu s kladným výsledkom.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 20 Papier Mettler Italia je spoločnosť vykonávajúca svoju činnosť v oblasti distribúcie balení a obalov z papiera a syntetického materiálu. Svoju činnosť zamerala na vývoj a výrobu polyetylénových obalov a konkrétnejšie na vývoj a výrobu plastových tašiek, akými sú nákupné tašky.
- 21 Ministerstvo životného prostredia a ministerstvo hospodárskeho rozvoja prijali 18. marca 2013 vyhlášku vo veci samej, ktorá zakazuje výrobu a uvádzanie na trh plastových nákupných tašiek, ktoré nespĺňajú určité požiadavky podrobne opísané v tejto vyhláške. Konkrétne článok 2 tejto vyhlášky obmedzoval uvádzanie na trh jednak jednorazových biologicky rozložiteľných a kompostovateľných plastových tašiek, ktoré zodpovedajú norme UNI EN 13432:2002, a jednak opätovne použiteľných plastových tašiek s danou hrúbkou, ktorá sa líši v závislosti od ich formy a určenia na potravinárske účely.
- 22 Papier Mettler Italia podala na Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio, Taliansko), ktorý je vnútroštátnym súdom predkladajúcim návrh na začatie prejudiciálneho konania, žalobu, ktorou sa domáhala jednak zrušenia uvedenej vyhlášky a jednak uloženia povinnosti správnomu orgánu nahradiť všetky škody spôsobené prijatím tejto vyhlášky.
- 23 Na podporu tejto žaloby Papier Mettler Italia v podstate tvrdí, že vyhláška, o ktorú ide vo veci samej, je protiprávna z viacerých dôvodov. V prvom rade talianske orgány porušili svoju povinnosť oznámiť návrh vyhlášky Komisii z troch dôvodov. Po prvé, keďže táto vyhláška obsahuje technické predpisy v zmysle smernice 98/34, tieto orgány porušili svoju povinnosť vopred oznámiť návrh technických predpisov stanovenú v článku 8 ods. 1 tejto smernice. Po druhé uvedené orgány porušili svoju povinnosť vopred oznámiť Komisii návrh opatrení, ktoré plánovali prijať na základe článku 16 smernice 94/62. Po tretie tie isté orgány tiež porušili článok 114 ods. 5 ZFEÚ, keďže neoznámili Komisii opatrenia, ktoré plánovali prijať na účely ochrany životného prostredia.
- 24 V druhom rade Papier Mettler Italia tvrdí, že vyhláška, o ktorú ide vo veci samej, porušuje články 1, 9 a 18 smernice 94/62, tak ako sú doplnené v prílohe II k tejto smernici, keďže táto vyhláška zaviedla zákaz uvádzania na trh obalov, ktoré sú však v súlade s jednou z podmienok zhodnocovania stanovených v bode 3 tejto prílohy. Papier Mettler Italia ďalej tvrdí, že aj keby prijatie uvedenej vyhlášky malo za cieľ spresniť pravidlá stanovené zákonným dekrétom č. 2/2012, ktorý porušuje tiež ustanovenia tejto smernice, talianske orgány neuplatnili priamo právo Únie, keď ponechali neuplatnený tento zákonný dekrét.
- 25 V treťom a poslednom rade Papier Mettler Italia tvrdí, že vzhľadom na to, že vyhláška, o ktorú ide vo veci samej, vyžaduje, aby všetky plastové tašky predávané v Taliansku museli obsahovať povinný údaj v talianskom jazyku s cieľom informovať spotrebiteľov o ich vlastnostiach, táto vyhláška predstavuje prekážku voľného pohybu týchto výrobkov.

- 26 Ministerstvo životného prostredia a ministerstvo hospodárskeho rozvoja na úvod odpovedajú, že na účely narušenia zvyku talianskych spotrebiteľov používať jednorazové plastové tašky na zber organického odpadu sa ukázalo ako nevyhnutné podporovať používanie biologicky rozložiteľných a kompostovateľných plastových tašiek, ako aj používanie opätovne použiteľných plastových tašiek prostredníctvom technických predpisov stanovených vyhláškou, o ktorú ide vo veci samej.
- 27 Návrh vyhlášky bol oznámený v súlade s požiadavkami smernice 94/62 a smernice 98/34, keďže k tomuto oznámeniu došlo 12. marca 2013, teda pred uverejnením tohto návrhu v *Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana* 27. marca 2013. článok 6 vyhlášky, o ktorú ide vo veci samej, podriadil nadobudnutie jeho účinnosti podmienke, že postup začatý pred Komisiou na základe smernice 98/34 bude mať priaznivý výsledok.
- 28 Okrem toho talianske orgány tvrdia, že zásada proporcionality je dodržaná, keďže zákaz zavedený právnou úpravou, o ktorú ide vo veci samej, sa vyznačuje svojou selektívnosťou v tom, že sa týka len jednorazových plastových tašiek, ktoré predstavujú nebezpečenstvo pre životné prostredie. Vyhláška, o ktorú ide vo veci samej, zďaleka nezakazuje uvádzanie všetkých plastových tašiek na trh, ale povoľuje uvádzanie na trh jednorazových biologicky rozložiteľných a kompostovateľných plastových tašiek, ktoré sú v súlade s harmonizovanou normou UNI EN 13432:2002, tradičných plastových tašiek s určitou hrúbkou, a teda opätovne použiteľných, ako aj opätovne použiteľných nákupných tašiek z iných materiálov, ako je polymér, napríklad papier, textilie z prírodných vlákien a polyamidové vlákna.
- 29 Talianske orgány napokon zdôrazňujú, že táto právna úprava iba predvídala opatrenia na ochranu životného prostredia prijaté neskôr na úrovni Európskej únie.
- 30 Za týchto podmienok Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
- „1. Bránia článok 114 ods. 5 a 6 ZFEÚ, článok 16 ods. 1 smernice [94/62] a článok 8 smernice [98/34] uplatneniu vnútroštátneho ustanovenia, akým je ustanovenie vyhlášky [o ktorú ide vo veci samej], ktoré zakazuje uvádzanie na trh jednorazových nákupných tašiek vyrobených z materiálov, ktoré nie sú biologicky rozložiteľné, ale ktoré spĺňajú ostatné požiadavky stanovené smernicou [94/62], ak členský štát tento vnútroštátny predpis obsahujúci prísnejšie technické normy než tie, ktoré stanovuje právo Únie, vopred neoznámil Európskej komisii, ale ho oznámil až po jeho prijatí a pred uverejnením opatrenia?
2. Majú sa články 1 a 2, článok 9 ods. 1 a článok 18 smernice [94/62], doplnené ustanoveniami bodov 1 [až] 3 prílohy II k tejto smernici, vykladať v tom zmysle, že bránia prijatiu vnútroštátneho predpisu, ktorý zakazuje uvádzanie na trh jednorazových nákupných tašiek vyrobených z materiálov, ktoré nie sú biologicky rozložiteľné, ale ktoré spĺňajú ostatné požiadavky stanovené uvedenou smernicou, alebo možno dodatočné technické normy stanovené vnútroštátnou právnou úpravou odôvodniť cieľom spočívajúcim v zabezpečení vyššej úrovne ochrany životného prostredia, berúc do úvahy podľa potreby osobitnú povahu problematiky zberu odpadu v členskom štáte a potrebu tohto štátu plniť aj záväzky Únie stanovené v tejto súvisiacej oblasti?

3. Majú sa články 1 a 2, článok 9 ods. 1 a článok 18 smernice [94/62], doplnené ustanoveniami bodov 1 [až] 3 prílohy II k tejto smernici, vykladať v tom zmysle, že predstavujú jasné a presné ustanovenie, ktoré umožňuje zakázať akékoľvek prekážky pri uvádzaní na trh tašiek, ktoré spĺňajú požiadavky stanovené smernicou, a vedie k nevyhnutnému upusteniu od uplatňovania prípadne odlišnej vnútroštátnej právnej úpravy všetkými štátnymi orgánmi vrátane orgánov verejnej správy?
4. Môže napokon prijatie vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá zakazuje uvádzanie na trh jednorazových nákupných tašiek, ktoré nie sú biologicky rozložiteľné, ale ktoré sú vyrobené v súlade s požiadavkami stanovenými smernicou [94/62], ak nie je odôvodnené cieľom spočívajúcim v zabezpečení vyššej úrovne ochrany životného prostredia, osobitnou povahou problematiky zberu odpadu v členskom štáte a potrebou samotného štátu plniť aj záväzky Únie stanovené v tejto súvisiacej oblasti, predstavovať závažné a zjavné porušenie článku 18 smernice [94/62]?”

O prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 31 Associazione Italiana delle Bioplastiche e dei materiali Biodegradabili e Compostabili – Assobioplastiche (Talianske združenie bioplastov a biologicky rozložiteľných a kompostovateľných materiálov – Assobioplastiche, ďalej len „AIB“) a talianska vláda v podstate tvrdia, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je neprípustný z dôvodu, že vzhľadom na to, že postup oznamovania nebol ukončený, vyhláška, o ktorú ide vo veci samej, nikdy nenadobudla účinnosť, alebo prinajmenšom bola následne zrušená.
- 32 AIB uvádza ďalší dôvod neprípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania založený na tom, že vnútroštátny súd porušil odsek 1a zavedený do článku 4 smernice 94/62, v rozsahu, v akom stanovuje osobitné ustanovenia týkajúce sa plastových tašiek.
- 33 Ani jednému z týchto dôvodov nemožno vyhovieť.
- 34 Treba totiž pripomenúť, že prináleží iba vnútroštátnemu súdu, ktorý spor prejednáva a ktorý musí vziať na seba zodpovednosť za následné súdne rozhodnutie, aby zhodnotil vzhľadom na osobitosti veci tak potrebu prejudiciálneho rozhodnutia na vydanie rozsudku, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru. V dôsledku toho, ak sa položené otázky týkajú výkladu práva Únie, Súdnym dvor je v zásade povinný rozhodnúť (rozsudok zo 6. októbra 2021, Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, bod 27 a citovaná judikatúra).
- 35 Z toho vyplýva, že pre otázky týkajúce sa práva Únie platí prezumpcia relevantnosti. Súdnym dvor môže odmietnuť rozhodnúť o prejudiciálnej otázke položenej vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdnym dvor nedisponuje skutkovými ani právnymi podkladmi potrebnými na poskytnutie užitočnej odpovede na otázky, ktoré mu boli položené (rozsudok zo 6. októbra 2021, Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, bod 28 a citovaná judikatúra).
- 36 V prejednáwanej veci však nejde o taký prípad. Ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, riešenie sporu vo veci samej závisí od odpovedí, ktoré má Súdnym dvor poskytnúť na štyri položené otázky, keďže tieto odpovede umožnia vnútroštátnemu súdu rozhodnúť o žalobe o náhradu škody podanej spoločnosťou Papier Mettler Italia, ktorá poukazuje na ušlý zisk

spôsobený ukončením predaja jednorazových tašiek vyrobených z biologicky nerozložiteľných a nekompostovateľných materiálov, ktoré však spĺňajú ostatné požiadavky stanovené smernicou 94/62 v nadväznosti na nadobudnutie účinnosti zákazu stanoveného vo vyhláske, o ktorú ide vo veci samej.

- 37 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Súdnu dvoru prináleží, aby v rámci rozdelenia právomocí medzi ním a vnútroštátnymi súdmi zohľadnil skutkový a právny rámec, do ktorého patria prejudiciálne otázky, tak ako ho definovalo rozhodnutie vnútroštátneho súdu, takže preskúmanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania nemožno vykonať vzhľadom na posúdenie vnútroštátneho práva, ktoré obhajuje vláda členského štátu alebo účastník konania vo veci samej [pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. apríla 2021, *État belge* (Okolnosti, ktoré nastali po rozhodnutí o odovzdaní), C-194/19, EU:C:2021:270, bod 26 a citovanú judikatúru].
- 38 Za týchto okolností nemožno tvrdiť, že požadovaný výklad nemá žiadnu súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, ani že problém predložený vnútroštátnym súdom je hypotetický. Navyše Súdny dvor má k dispozícii skutkové a právne podklady nevyhnutné na to, aby poskytol užitočnú odpoveď na otázky, ktoré sú mu položené.
- 39 Okrem toho argumentáciu združenia AIB založenú na porušení odseku 1a zavedeného do článku 4 smernice 94/62 treba zamietnuť, keďže tento odsek nie je uplatniteľný z hľadiska *ratione temporis* na skutkové okolnosti vo veci samej. Uvedený odsek bol totiž do tejto smernice vložený smernicou 2015/720, a teda až po týchto skutočnostiach.
- 40 Z toho vyplýva, že návrh na začatie konania o prejudiciálnych otázkach je prípustný.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 41 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 8 a 9 smernice 98/34, ako aj článok 16 smernice 94/62 majú vykladať v tom zmysle, že bránia prijatiu vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá zakazuje uvádzanie na trh jednorazových tašiek vyrobených z materiálov, ktoré nie sú biologicky rozložiteľné a nie sú kompostovateľné, ale spĺňajú ostatné požiadavky stanovené smernicou 94/62, ak táto právna úprava bola Komisii oznámená len niekoľko dní pred jej prijatím a uverejnením.
- 42 Na úvod treba uviesť, že v prejednávanej veci je nesporné, že článok 2 vyhlášky dotknutej vo veci samej, ktorý zakazuje výrobu a uvádzanie na trh plastových nákupných tašiek, ktoré nespĺňajú určité, v ňom špecifikované požiadavky, ako bolo pripomenuté v bode 21 tohto rozsudku, predstavuje „technický predpis“ v zmysle článku 1 smernice 98/34.
- 43 Po tomto úvodnom spresnení treba v prvom rade pripomenúť, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že cieľom smernice 98/34 je prostredníctvom preventívnej kontroly chrániť voľný pohyb tovaru, ktorý je jedným zo základov Únie, a že táto kontrola je užitočná v rozsahu, v akom technické predpisy patriace do pôsobnosti tejto smernice môžu predstavovať prekážky obchodu s tovarom medzi členskými štátmi, pričom tieto prekážky sú prípustné len vtedy, ak sú nevyhnutné na splnenie naliehavých požiadaviek sledujúcich cieľ všeobecného záujmu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 30. apríla 1996, *CIA Security International*, C-194/94, EU:C:1996:172, body 40 a 48;

z 8. septembra 2005, Lidl Italia, C-303/04, EU:C:2005:528, bod 22, ako aj z 9. júna 2011, Intercommunale Intermosane a Fédération de l'industrie et du gaz, C-361/10, EU:C:2011:382, bod 10).

- 44 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora tiež vyplýva, že technické pravidlo nemožno uplatniť, ak nebolo oznámené v súlade s článkom 8 ods. 1 smernice 98/34, alebo keď, hoci bolo oznámené, bolo schválené a vykonané pred uplynutím trojmesačnej odkladnej lehoty stanovenej v článku 9 ods. 1 tejto smernice (rozsudok zo 16. júla 2015, UNIC a Uni.co.pel, C-95/14, EU:C:2015:492, bod 29, ako aj citovaná judikatúra).
- 45 V tejto súvislosti, pokiaľ ide po prvé o povinnosť predchádzajúceho oznámenia upravenú v článku 8 ods. 1 smernice 98/34, treba uviesť, že v súlade s týmto ustanovením členské štáty oznámia Komisii každý „návrh technického predpisu“, ktorý je definovaný v článku 1 bode 12 tejto smernice ako predpis, „[ktorý] je v štádiu prípravy a je v ňom ešte možné vykonať podstatné zmeny“.
- 46 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania však vyplýva, že vyhláška, o ktorú ide vo veci samej, bola najprv oznámená Komisii 12. marca 2013 podľa článku 8 smernice 98/34. Táto prihláška bola následne prijatá 18. marca 2013, a napokon bola uverejnená v *Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana* 27. marca 2013.
- 47 Z toho vyplýva, že toto oznámenie nemožno považovať za oznámenie týkajúce sa „návrhu technického predpisu“ v zmysle článku 1 bodu 12 tejto smernice, keďže toto oznámenie sa netýkalo, ako uviedol generálny advokát v bode 45 svojich návrhov, „návrhu technického predpisu“ v zmysle tohto ustanovenia, ale jeho konečnej verzie, ktorá sa nachádzala v štádiu prípravy, v ktorom teda nebolo možné vykonať podstatné zmeny, ani zohľadniť pripomienky a podrobné stanoviská členských štátov vydané po tomto oznámení.
- 48 Po druhé treba uviesť, že prijatie vyhlášky, o ktorú ide vo veci samej, v lehote šiestich dní od jej oznámenia Komisii na základe článku 8 ods. 1 uvedenej smernice porušuje aj povinnosť stanovenú v článku 9 ods. 1 tejto smernice, podľa ktorého členské štáty oddialia prijatie „návrhu technického predpisu“ o tri mesiace odo dňa, keď Komisia prijala oznámenie podľa článku 8 ods. 1 tej istej smernice.
- 49 V tejto súvislosti dva dôvody uvádzané talianskou vládou na odôvodnenie prijatia vyhlášky, o ktorú ide vo veci samej, za takýchto okolností nie sú presvedčivé.
- 50 Na jednej strane v rozsahu, v akom táto vláda tvrdí, že zákaz uvádzania na trh uvedený vo vyhláške, o ktorú ide vo veci samej, sa obmedzoval na zopakovanie právnej úpravy, ktorá už bola Komisii oznámená 5. apríla 2011 ako „návrh zákona o zákaze uvádzania na trh biologicky nerozložiteľných nákupných tašiek“, treba uviesť, podobne, ako to urobil generálny advokát v bodoch 49 a 50 svojich návrhov, že oznámenie dotknutého návrhu nemožno považovať len za zopakovanie oznámenia v roku 2011. Vyhláška, o ktorú ide vo veci samej, totiž obsahuje prísnejšie technické špecifikácie ako tie, ktoré sú uvedené v akte oznámenom 5. apríla 2011, a teda táto vyhláška mala byť oznámená Komisii podľa článku 8 ods. 1 smernice 98/34.
- 51 Na druhej strane uvedená vláda tvrdí, že nadobudnutie účinnosti vyhlášky, o ktorú ide vo veci samej, bolo podľa jej článku 6 podmienené „kladným výsledkom“ postupu oznamovania začatého 12. marca 2013 na základe článku 8 ods. 1 smernice 98/34. Toto konanie však nevedlo k takémuto výsledku, keďže Komisia k tejto vyhláške nevydala stanovisko. Túto argumentáciu je možné však

- len zamietnuť, keďže po prvé prijatie a uverejnenie uvedenej vyhlášky môžu mať ako také určité účinky na voľný pohyb dotknutých výrobkov, po druhé neumožnili zohľadniť pripomienky a podrobné stanoviská vydané Holandským kráľovstvom, Švédskym kráľovstvom a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska a po tretie, ako uviedol generálny advokát v bode 52 svojich návrhov, predstavujú legislatívnu techniku, ktorá porušuje zásadu právnej istoty.
- 52 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že oznámenie vyhlášky, o ktorú ide vo veci samej, Komisii iba niekoľko dní pred jej prijatím a uverejnením porušuje článok 8 ods. 1 a článok 9 smernice 98/34.
- 53 V druhom rade treba určiť, či nesplnenie povinnosti členského štátu vopred oznámiť návrhy opatrení, ktoré plánuje prijať v rámci smernice 94/62, na základe článku 16 ods. 1 tejto smernice, má za následok neuplatniteľnosť, a teda nepoužiteľnosť dotknutej právnej úpravy voči jednotlivcom, podobne ako dôsledky pripomenuté v bode 44 tohto rozsudku, ktoré vyplývajú z toho, že členský štát si nesplnil svoju povinnosť predchádzajúceho oznámenia technických predpisov stanovenú v článku 8 ods. 1 smernice 98/34.
- 54 V tejto súvislosti treba konštatovať, že článok 16 ods. 1 smernice 94/62 sa v podstate obmedzuje na uloženie povinnosti členským štátom oznámiť Komisii pred ich prijatím návrhy opatrení, ktoré plánujú prijať v rámci tejto smernice, aby ich táto inštitúcia mohla preskúmať z hľadiska existujúcich ustanovení. Článok 16 ods. 2 uvedenej smernice stanovuje, že ak sa plánované opatrenie týka aj technickej otázky v zmysle smernice 98/34, dotknutý členský štát môže spresniť, že oznámenie uskutočnené na základe smernice 94/62 platí aj na základe smernice 98/34.
- 55 Zo znenia článku 16 smernice 94/62 vyplýva, že tento článok nestanovuje postup kontroly týchto plánov Úniou a nepodmieňuje nadobudnutie účinnosti uvedených plánov súhlasom alebo neexistenciou námietky zo strany Komisie.
- 56 Cieľ sledovaný touto smernicou spočíva, ako to vyplýva z jej odôvodnenia 1, v harmonizácii rôznych vnútroštátnych opatrení týkajúcich sa nakladania s obalmi a s odpadmi z obalov tak, aby sa na jednej strane zabránilo ich vplyvu na životné prostredie alebo sa tento vplyv znížil a aby sa tak zabezpečila vysoká úroveň ochrany životného prostredia, a na druhej strane, aby sa zabezpečilo fungovanie vnútorného trhu a vyhlo sa prekážkam v obchodovaní, ako aj narušeniam a obmedzeniam hospodárskej súťaže. Špecifickejší cieľ sledovaný článkom 16 uvedenej smernice má za cieľ, ako to vyplýva z jej odôvodnenia 33, umožniť Komisii overiť súlad plánovaných opatrení s touto smernicou.
- 57 Povinnosť uložená členským štátom v článku 16 ods. 1 smernice 94/62 má za cieľ umožniť Komisii, aby bola informovaná o vnútroštátnych opatreniach plánovaných v oblasti obalov a odpadov z obalov, aby mohla posúdiť, či návrhy opatrení, ktoré jej boli predložené, sú alebo nie sú zlučiteľné s právom Únie, a prípadne z toho vyvodiť primerané právne dôsledky.
- 58 Z toho vyplýva, že ani znenie, ani cieľ článku 16 ods. 1 smernice 94/62 neumožňujú domnievať sa, že nedodržanie povinnosti predchádzajúceho oznámenia, ktorú majú členské štáty, vyvoláva rovnaké účinky pripomenuté v bode 44 tohto rozsudku, ako nesplnenie povinnosti predchádzajúceho oznámenia stanovenej v článku 8 smernice 98/34.
- 59 Ako tvrdí Komisia vo svojich pripomienkach, okolnosť, že článok 16 smernice 94/62 odkazuje na smernicu 83/189, ktorá bola nahradená smernicou 98/34, nemôže byť vykladaná v tom zmysle, že porušenie tohto ustanovenia má rovnaké účinky ako porušenie článku 8 smernice 98/34. Ako totiž

uviedol generálny advokát v bode 64 svojich návrhov, cieľom tohto krížového odkazu je len vyhnúť sa tomu, aby sa ten istý návrh opatrení opakovane oznámil Komisii na základe rôznych oznamovacích povinností.

- 60 Z vyššie uvedeného vyplýva, že povinnosť predchádzajúceho oznámenia stanovená v článku 16 smernice 94/62 predstavuje pre členské štáty jednoduchú povinnosť informovať Komisiu, ktorej nesplnenie nemôže predstavovať podstatnú vadu, ktorá by mohla spôsobiť neuplatniteľnosť opatrení plánovaných členskými štátmi, a teda ich nemožno uplatniť voči jednotlivcom. Na tento článok sa preto nemožno odvolávať pred vnútroštátnym súdom s cieľom dosiahnuť zrušenie neoznámených pravidiel alebo konštatovanie neexistencie ich účinkov.
- 61 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že články 8 a 9 smernice 98/34 sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia prijatiu vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá zakazuje uvádzanie na trh jednorazových tašiek vyrobených z materiálov, ktoré nie sú biologicky rozložiteľné a kompostovateľné, ale spĺňajú ostatné požiadavky stanovené v smernici 94/62, ak táto právna úprava bola oznámená Komisii iba niekoľko dní pred jej prijatím a uverejnením.

O druhej otázke

- 62 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 18 smernice 94/62 v spojení s jej článkom 9 a prílohou II vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá zakazuje uvádzanie na trh jednorazových tašiek vyrobených z materiálov, ktoré nie sú biologicky rozložiteľné a kompostovateľné, ale spĺňajú ostatné požiadavky stanovené v tejto smernici, a prípadne, či táto právna úprava môže byť odôvodnená cieľom zabezpečiť vyššiu úroveň ochrany životného prostredia.
- 63 V prvom rade treba uviesť, že článok 18 smernice 94/62 s názvom „Sloboda [uvádzať] na trh“ stanovuje, že členské štáty nesmú brániť uvádzaniu obalov, ktoré sú v súlade s touto smernicou, na trh na svojom území.
- 64 Článok 9 ods. 1 smernice 94/62 stanovuje, že sa môžu umiestniť na trh iba obaly, ktoré spĺňajú všetky základné požiadavky stanovené touto smernicou vrátane jej prílohy II. Táto príloha uvádza základné požiadavky týkajúce sa zloženia, ako aj opätovnej použiteľnosti a zhodnotiteľnosti dotknutých obalov. Presnejšie vo svojom bode 3 vymenúva špecifické požiadavky, ktoré musia spĺňať obaly zhodnotiteľné recykláciou materiálov, energetickým zhodnotením alebo kompostovaním, ako aj biologicky rozložiteľné obaly.
- 65 Súdny dvor pritom rozhodol, že požiadavky týkajúce sa zloženia a opätovnej použiteľnosti alebo kompostovateľnosti upravené článkami 8 až 11 a prílohou II k uvedenej smernici boli predmetom úplnej harmonizácie (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 14. decembra 2004, Radlberger Getränkegesellschaft a S. Spitz, C-309/02, EU:C:2004:799, bod 56, ako aj zo 14. decembra 2004, Komisia/Nemecko, C-463/01, EU:C:2004:797, bod 44).
- 66 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že ak je určitá oblasť predmetom úplnej harmonizácie na úrovni Únie, členské štáty sú tým viazané a nemôžu ponechať v platnosti vnútroštátne ustanovenia, ktoré odporujú týmto ustanoveniam, ani podriaďujú pohyb uvedených výrobkov dodatočným podmienkam (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. mája 2003, ATRAL, C-14/02, EU:C:2003:265, bod 44, a z 12. apríla 2018, Fédération des entreprises de la beauté, C-13/17, EU:C:2018:246, bod 23).

- 67 Okrem toho, ako uviedol generálny advokát v bode 72 svojich návrhov, keď inštitúcie Únie vykonajú úplnú harmonizáciu, pristúpia k potrebnému zváženiu medzi cieľom voľného pohybu dotknutého výrobku a ochranou iných všeobecných a osobitných záujmov, a tak vnútroštátne orgány nemôžu spochybniť výsledok tohto vyváženia.
- 68 V prejednávanej veci z článku 2 vyhlášky, o ktorú ide vo veci samej, vyplýva, že táto vyhláška povoľuje uvádzať na trh len biologicky rozložiteľné a kompostovateľné plastové tašky, ktoré sú v súlade s harmonizovanou normou UNI EN 13432:2002, a tie, ktoré zodpovedajú charakteristikám tvaru a hrúbky uvedeným v bode 18 tohto rozsudku, s vylúčením všetkých ostatných tašiek vrátane tašiek, ktoré spĺňajú ostatné požiadavky na zhodnotenie stanovené v bode 3 prílohy II k smernici 94/62.
- 69 Z toho vyplýva, že článok 18 smernice 94/62 v spojení s článkom 9 a prílohou II k tejto smernici bráni vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide v prejednávanej veci.
- 70 V druhom rade treba dodať, že ak by talianska vláda chcela prijať prísnejšie ustanovenia na uvádzanie plastových tašiek na trh z environmentálnych dôvodov, mohla by tak urobiť len v súlade s článkom 114 ods. 5 a 6 ZFEÚ.
- 71 Článok 114 ods. 5 a 6 ZFEÚ oprávňuje členský štát, ktorý to považuje za potrebné, aby po prijatí harmonizačného opatrenia zaviedol vnútroštátne ustanovenia založené na nových vedeckých poznatkoch na ochranu životného prostredia, ktoré vzniknú po prijatí tohto opatrenia, pod podmienkou, že oznámi Komisii plánované opatrenia a dôvody ich prijatia.
- 72 Ani z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ani z pripomienok predložených Súdnu dvoru nevyplýva nič, čo by mohlo podporiť skutočnosť, že talianska vláda oznámila Komisii na základe tohto ustanovenia svoj zámer zaviesť odchyľujúce sa opatrenie.
- 73 V treťom a poslednom rade, pokiaľ ide o argumentáciu talianskej vlády a združenia AIB založenú na zavedení odseku 1a do článku 4 smernice 94/62 smernicou 2015/720, stačí konštatovať, ako bolo uvedené v bode 39 tohto rozsudku, že tento odsek nie je uplatniteľný z hľadiska *ratione temporis* na spor vo veci samej.
- 74 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 18 smernice 94/62 v spojení s jej článkom 9 a prílohou II sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá zakazuje uvádzanie na trh jednorazových tašiek vyrobených z materiálov, ktoré nie sú biologicky rozložiteľné a kompostovateľné, ale spĺňajú ostatné požiadavky stanovené v tejto smernici. Táto právna úprava však môže byť odôvodnená cieľom zabezpečiť vyššiu úroveň ochrany životného prostredia, ak sú splnené podmienky stanovené v článku 114 ods. 5 a 6 ZFEÚ.

O tretej otázke

- 75 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či má článok 18 smernice 94/62 v spojení s článkom 9 ods. 1 a prílohou II k tejto smernici priamy účinok, a tak tento súd nesmie uplatniť vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá je v rozpore s týmto článkom 18.
- 76 V tejto súvislosti podľa ustálenej judikatúry na to, aby bolo ustanovenie smernice uznané za ustanovenie s priamym účinkom, musí byť z hľadiska svojho obsahu bezpodmienečné a dostatočne presné. Ustanovenie práva Spoločenstva je bezpodmienečné vtedy, ak vyjadruje

povinnosť, ktorá nepodlieha žiadnej podmienke a jej vykonanie a účinky nie sú podmienené prijatím žiadneho opatrenia zo strany inštitúcií Únie alebo členských štátov. Ustanovenie sa považuje za dostatočne presné na to, aby sa naň mohla odvolávať osoba podliehajúca súdnej právomoci a aby ho súd mohol uplatniť, ak jednoznačne formuluje povinnosť [pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. marca 2022, *Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld* (Priamy účinok), C-205/20, EU:C:2022:168, body 17 a 18].

- 77 Hoci smernica ponecháva členským štátom určitú mieru voľnej úvahy pri prijímaní spôsobov jej vykonania, možno sa domnievať, že ustanovenie tejto smernice je bezpodmienečné a presné, pokiaľ jednoznačne ukladá členským štátom povinnosť dosiahnuť presne vymedzený výsledok, ktorá nie je viazaná žiadnou podmienkou týkajúcou sa uplatnenia pravidla, ktoré stanovuje [rozsudok z 8. marca 2022, *Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld* (Priamy účinok), C-205/20, EU:C:2022:168, bod 19].
- 78 V prejednávanej veci článok 18 smernice 94/62 stanovuje, že členské štáty nesmú brániť na svojom území umiestňovaniu na trh takých obalov, ktoré spĺňajú predpisy tejto smernice.
- 79 Zo znenia tohto článku teda na jednej strane vyplýva, že jednoznačne zavádza povinnosť zdržať sa konania, a tak predstavuje „dostatočne presné ustanovenie“ v zmysle judikatúry citovanej v bodoch 76 a 77 tohto rozsudku. V dôsledku toho sa členské štáty musia zdržať prijatia akéhokoľvek opatrenia obmedzujúceho uvádzanie obalov, ktoré sú v súlade s ustanoveniami uvedenej smernice, na trh.
- 80 Na druhej strane uvedený článok má „bezpodmienečnú povahu“ v zmysle tejto judikatúry, keďže zákaz, ktorý stanovuje, nevyžaduje prijatie žiadneho aktu inštitúcií Únie a nepriznáva členským štátom možnosť doplniť podmienky alebo obmedziť rozsah tohto zákazu.
- 81 Je pravda, že z toho istého článku vyplýva, že dotknuté obaly musia byť v súlade s tou istou smernicou, to znamená, že tieto obaly musia byť v súlade so základnými požiadavkami stanovenými v článku 9 ods. 1 tejto poslednej uvedenej smernice, ktorý odkazuje na jej prílohu II.
- 82 Ako však uviedol generálny advokát v bode 89 svojich návrhov, možnosť voľného uvádzania obalov na trh v súlade so smernicou 94/62 mala bezpodmienečnú povahu až do nadobudnutia účinnosti odseku 1a zavedeného do článku 4 smernice 94/62 smernicou 2015/720, ktorý umožnil členským štátom zaviesť prísnejšie opatrenia na uvádzanie ľahkých plastových tašiek na trh. Ako sa však uvádza v bode 39 tohto rozsudku, toto posledné uvedené ustanovenie nie je uplatniteľné z hľadiska *ratione temporis* na skutkové okolnosti vo veci samej.
- 83 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 18 smernice 94/62 v spojení s článkom 9 ods. 1 a prílohou II k tejto smernici sa má vykladať v tom zmysle, že má priamy účinok, a tak vnútroštátny súd musí v spore medzi jednotlivcom a vnútroštátnymi orgánmi neuplatniť vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá je v rozpore s týmto článkom 18.

O štvrtej otázke

- 84 Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 18 smernice 94/62 vykladať v tom zmysle, že prijatie vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá zakazuje uvádzanie na trh jednorazových tašiek vyrobených z materiálov, ktoré nie sú biologicky rozložiteľné a nie sú kompostovateľné, ale spĺňajú ostatné požiadavky stanovené v tejto smernici, môže predstavovať dostatočne závažné porušenie tohto článku 18.
- 85 Pokiaľ ide o zodpovednosť členských štátov v prípade porušenia práva Únie, z ustálenej judikatúry vyplýva, že právo jednotlivca na náhradu škody predovšetkým predpokladá, že porušenie dotknutého právneho predpisu Únie je dostatočne závažné [pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. decembra 2022, *Ministre de la Transition écologique a Premier ministre (Zodpovednosť štátu za znečistenie ovzdušia)*, C-61/21, EU:C:2022:1015, bod 44].
- 86 V tejto súvislosti z ustálenej judikatúry vyplýva, že dostatočne závažné porušenie zahŕňa zjavné a závažné prekročenie hraníc voľnej úvahy členským štátom (rozsudok z 5. marca 1996, *Brasserie du pêcheur a Factortame*, C-46/93 a C-48/93, EU:C:1996:79, bod 55).
- 87 Ku skutočnostiam, ktoré možno v tejto súvislosti zohľadniť, patrí najmä stupeň jasnosti a presnosti porušeného pravidla, rozsah voľnej úvahy, ktorý porušené pravidlo prenecháva vnútroštátnym orgánom, ospravedlniteľnosť alebo neospravedlniteľnosť prípadného nesprávneho právneho posúdenia, úmyselná alebo neúmyselná povaha nesplnenia povinnosti alebo spôsobenej ujmy, alebo ešte aj skutočnosť, že postoj zaujatý inštitúciou Únie mohol prispieť k opomenutiu, prijatiu alebo zachovaniu opatrení alebo vnútroštátnej praxe, ktoré sú v rozpore s právom Únie (rozsudky z 5. marca 1996, *Brasserie du pêcheur a Factortame*, C-46/93 a C-48/93, EU:C:1996:79, bod 56, a zo 4. októbra 2018, *Kantarev*, C-571/16, EU:C:2018:807, bod 105).
- 88 Okrem toho za predpokladu, že členský štát nie je konfrontovaný s normatívnou voľbou a disponuje značne obmedzenou alebo dokonca nedisponuje nijakou mierou voľnej úvahy, na preukázanie existencie dostatočne závažného porušenia môže postačovať samotné porušenie práva Únie (rozsudok zo 16. októbra 2008, *Synthon*, C-452/06, EU:C:2008:565, bod 38).
- 89 V tejto súvislosti stačí konštatovať, ako bolo pripomenuté v bode 79 tohto rozsudku, že článok 18 smernice 94/62 jednoznačne zavádza povinnosť zdržať sa konania, a tak predstavuje „dostatočne presné ustanovenie“ v zmysle judikatúry citovanej v bodoch 76 a 77 tohto rozsudku, a že v dôsledku toho sa členské štáty musia zdržať prijatia akéhokoľvek opatrenia obmedzujúceho uvádzanie obalov, ktoré sú v súlade s pravidlami tejto smernice, na trh. Z toho vyplýva, ako uviedol generálny advokát v bode 98 svojich návrhov, že tento článok v spojení s článkom 9 ods. 1 a prílohou II k uvedenej smernici neponechával talianskym orgánom žiadnu mieru voľnej úvahy, aby na svojom území zakázali obaly, ktoré sú v súlade s pravidlami tejto smernice.
- 90 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 18 smernice 94/62 sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátna právna úprava, ktorá zakazuje uvádzanie na trh jednorazových tašiek vyrobených z materiálov, ktoré nie sú biologicky rozložiteľné a kompostovateľné, ale spĺňajú ostatné požiadavky stanovené v tejto smernici, môže predstavovať dostatočne závažné porušenie tohto článku 18.

O trovách

- 91 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdný dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. Články 8 a 9 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti, zmenenej nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 z 25. októbra 2012,

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

bránia prijatiu vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá zakazuje uvádzanie na trh jednorazových tašiek vyrobených z materiálov, ktoré nie sú biologicky rozložiteľné a kompostovateľné, ale spĺňajú ostatné požiadavky stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov, zmenenej smernicou Komisie 2013/2/EÚ zo 7. februára 2013, ak táto právna úprava bola oznámená Európskej komisii iba niekoľko dní pred jej prijatím a uverejnením.

2. Článok 18 smernice 94/62, zmenenej smernicou 2013/2 v spojení s článkom 9 a prílohou II k smernici 94/62 v znení zmien,

sa má vykladať v tom zmysle, že:

bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá zakazuje uvádzanie na trh jednorazových tašiek vyrobených z materiálov, ktoré nie sú biologicky rozložiteľné a kompostovateľné, ale spĺňajú ostatné požiadavky stanovené v smernici 94/62 v znení zmien. Táto právna úprava však môže byť odôvodnená cieľom zabezpečiť vyššiu úroveň ochrany životného prostredia, ak sú splnené podmienky stanovené v článku 114 ods. 5 a 6 ZFEÚ.

3. Článok 18 smernice 94/62, zmenenej smernicou 2013/2 v spojení s článkom 9 ods. 1 a prílohou II k smernici 94/62 v znení zmien,

sa má vykladať v tom zmysle, že:

má priamy účinok, a tak vnútroštátny súd musí v spore medzi jednotlivcom a vnútroštátnymi orgánmi neuplatniť vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá je v rozpore s týmto článkom 18.

4. Článok 18 smernice 94/62, zmenenej smernicou 2013/2,

sa má vykladať v tom zmysle, že:

vnútroštátna právna úprava, ktorá zakazuje uvádzanie na trh jednorazových tašiek vyrobených z materiálov, ktoré nie sú biologicky rozložiteľné a kompostovateľné, ale

spĺňajú ostatné požiadavky stanovené v smernici 94/62 v znení zmien, môže predstavovať dostatočne závažné porušenie tohto článku 18.

Podpisy